

Rod: *Tetrao* Linnaeus, 1758

Evropu naseljavaju dve vrste:

Veliki tetreb – *Tetrao urogallus* Linnaeus, 1758

Tetreb ruzevac – *Tetrao tetrix* Linnaeus, 1758

Tetrao urogallus Linnaeus, 1758

Tetrao tetrix Linnaeus, 1758

Veliki tetreb – *Tetrao urogallus* Linnaeus, 1758

- Ispružen, meren od vrha kljuna do kraja repa, dugačak je oko 100 cm, a raširena krila su mu široka od 110 — 140 cm.
- Pri kraju leta (ujesen) odrastao mužjak može da bude i do 7 kg težak.
- Ženka je od mužjaka za 1/3 manja, rđastožute je boje sa crnim tačkicama, a crni rđasto išarani rep dugačak mu je samo 20 cm. Nema ni brade ni naročite kreste.

- Na leđima je perje rđastocrne boje, sa gornje strane krila crnosmeđe do rđaste sa belom pegom na krilnom zaglavku.
- Grudi i vrat su crne boje, koja se naročito u vreme parenja preliva u modrozelenu boju metalnog sjaja.
- Ispod trbuha perje je crno, sa nešto bele primese.
- Rep u mužjaka ima 16 — 20 crnih pera oko 35 cm dugačkih i belo isprskanih.

- Obitava u gorskim predelima iznad 1 000 m n/v. Tetreb sedi noću na granama drveća, a u zoru sleće i spušta se prema šumskim čistinama i branjevinama gde traži hranu.
- Tetreb živi u velikim, gustim, starim zrelim i malo osvetljenim šumama, gde je obezbeđen mir.
- Gnezdi se u proleće, jedan mužjak okuplja 3-8 ženki, ženka gnezdo pravi u udubini na tlu u koje snese 8 -12 jaja na kojima leži 26 -30 dana.
- Pilići su potrkusci, koji samostalno lete nakon 2 meseca, a na kraća rastojanja lete sa dve nedelje.
- Mladi se hrane prvenstveno animalnom hranom

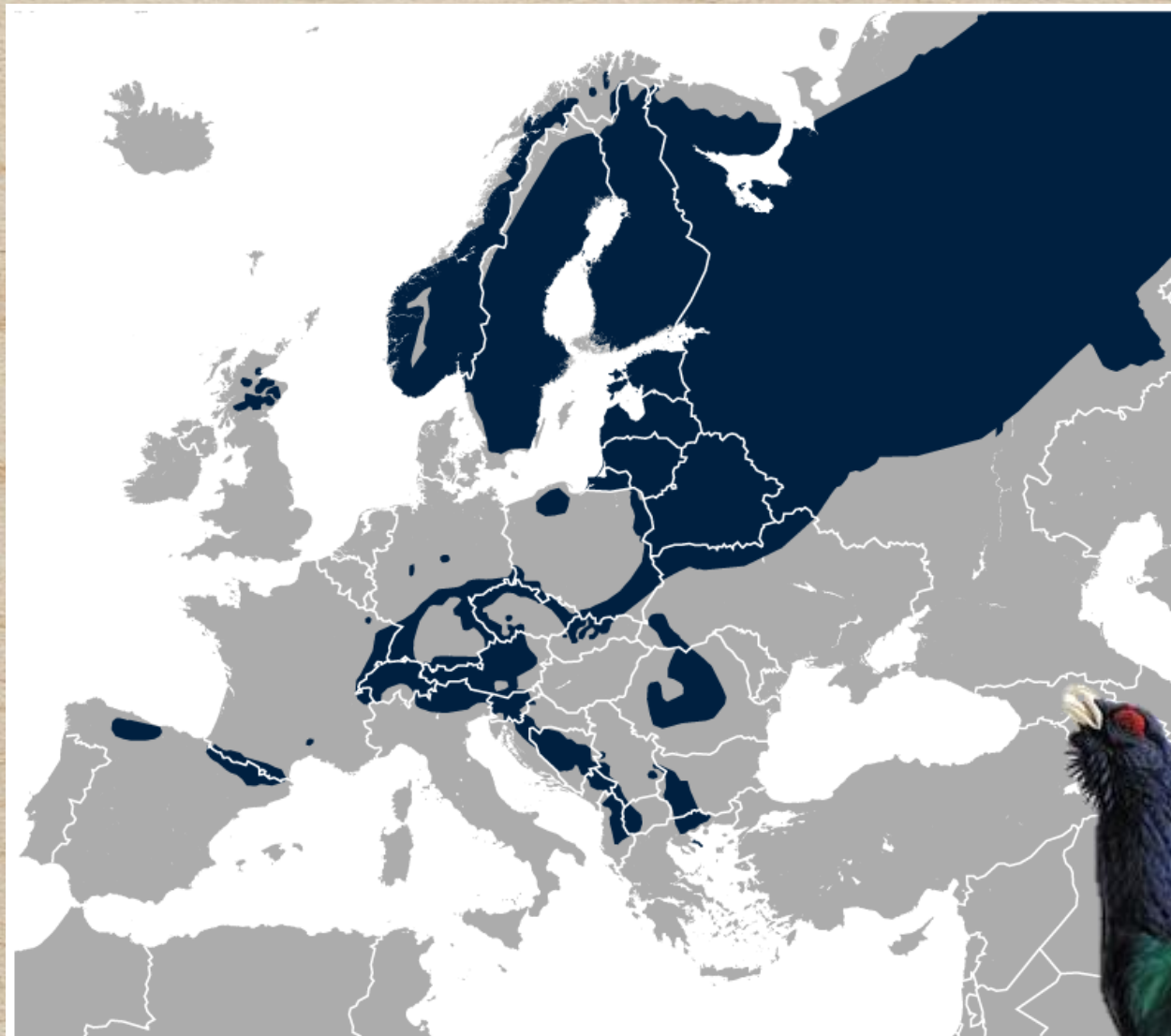

- Hrani se semenkama šumskog drveća, jagodama, kupinama, malinama, crvićima i puževima, a kada se izlegu mladi, onda ih tretrebka vodi do mravinjaka iz kojeg vadi mravlje lutke i hrani svoje mladunce. Zimi, kada prekrije sneg zemlju, hrani se pupovima i semenjem crnogoričnog drveća i pupovima listopadnog drveća i grmlja.

- Iako je oprezan i vrlo plah, strada mnogo od grabljivaca. Pored velike ušare, koja živi u visokim gorama gde i tretreb, najopasniji mu je neprijatelj kuna i divlja mačka, koje mu se privlače po grani, dok noću spava. Ženku, dok leži na jajima, napadaju lisice, lasice i tvorovi, a jaja i piliće uništavaju vrane, svrake, jazavac i jež. Za vreme hladnih kiša, zalede mu se krila, pa pošto ne može da uzleteti pred opasnošću, postaje obično plenom lisica.

Rasprostranjenost velikog tetreba

Mužjak tetreba

Ženka tetreba

Gnežđenje
tetreba

Tragovi i lov

Ruževac — *Tetrao tetrix* Linnaeus, 1758

- Poraste u dužinu 60 — 70 cm, raširena krila široka su mu oko 1 m, a može da bude i 2 kg težak.
- U rašljastom repu crnosmeđe boje ima 18 pera. Srednja pera su kraća od spoljnih, koja su srpoliko rašljasta. Ispod repa perje mu je sasvim belo. Kratke noge obrasle su mu perjem tamnosmeđe boje.
- Ženka je manja, ruža iznad oka joj je zagasito crvene boje, sa zagasitim prugama i pegama.

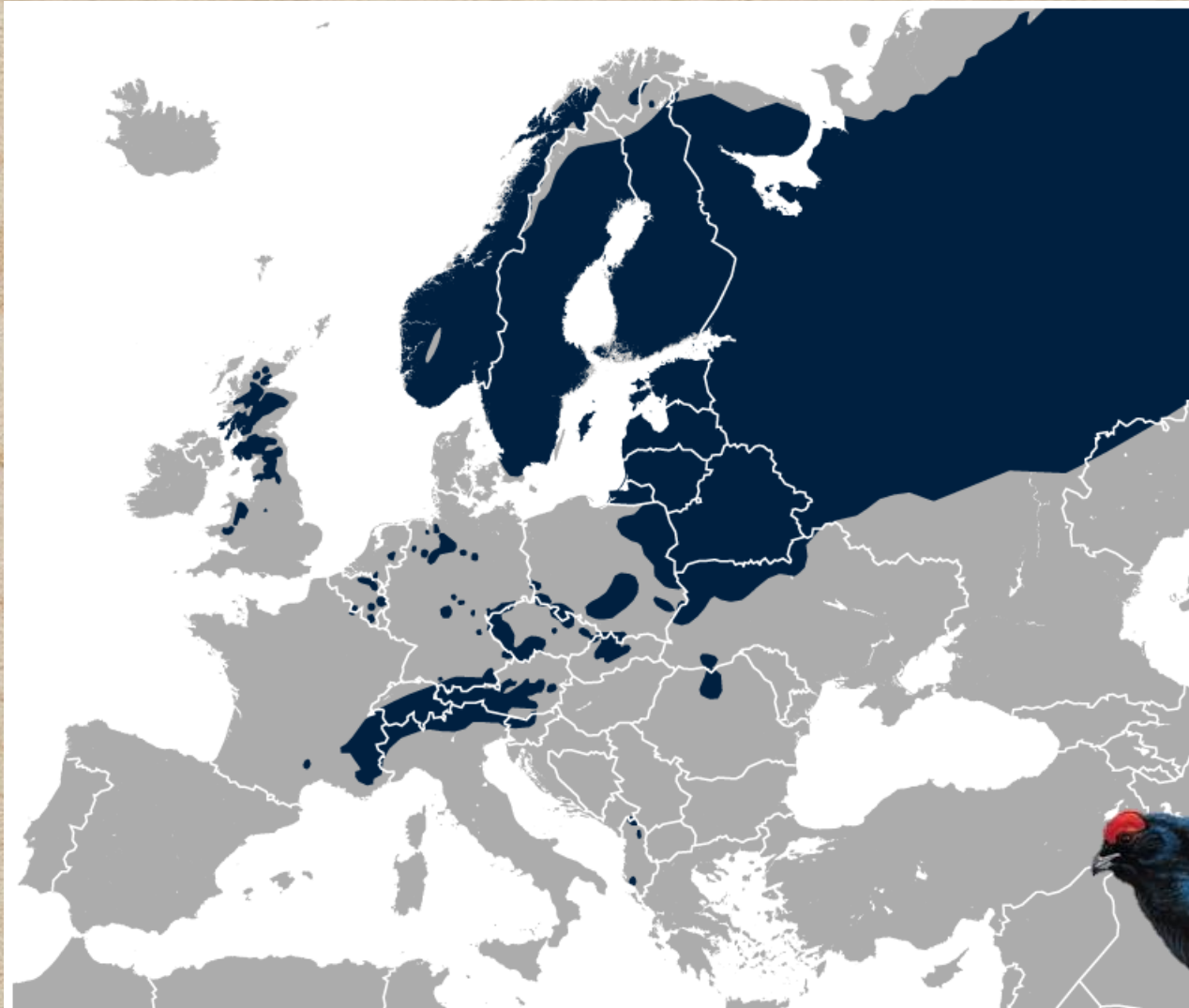
- Tetreb ruževac živi u jatima. Ima vrlo dobro razvijen sluh i vid, plašljiv je i oprezan, pa je retkost u prolazu kroz lovište naići na njega.
- Hrani se kao i tetreb veliki semenkama šumskog drveća, grmlja i korova, jagodama, kupinama, mravljim lutkama i raznim insektima, a zimi resama i pupovima.
- Biljnu hranu jede preko cele godine, a životinjsku kad nema snega i niskih temperatura. Hrana životinjskog porekla je posebno važna za piliće, a za starije ptice prilikom mitarenja.

- Pare se u aprilu i maju. Tu, na snežnim poljanama, dolazi do žestoke borbe među petlovima, koja ne prestaje dok slabiji ne napusti bojište. U plamenoj strasti nasrću petlovi jedan na drugoga, grebu se noktima, kljucaju kljunovima i udaraju krilima tako strašno, da na snegu ostaju tragovi krvi i očerupano perje.
- Posle borbe ostaje pobednik sa 5-6 koka. Parenje traje 3-4 nedelje a nekada i duže. U maju snese ženka u zaklonjenom mestu na zemlji 6-16 jaja zelenkastožućkaste boje posutih crnim pegama. Posle tri nedelje izlegu se pilići, koji, čim se osuše, idu za ženkom.

Rasprostranjenost tetreba ruževca

Gneždenje

Borba mužjaka

Tetreb kopilan — *Tetrao hybridus* Linnaeus, 1758

Tetreb kopilan nije posebna vrsta tetreba, već je to melez, bastard ukrštenac, koji je postao parenjem mužjaka tetreba velikog i koke tetreba ruževca, ili parenjem mužjaka tetreba ruževca i koke tetreba velikog. Nalazi se samo u onim planinama u kojima veliki tetreb i tetreb ruževac žive jedan pored drugoga. Manji je od tetreba velikog, a veći od tetreba ruževca.

Boja perja je mešavina karakterističnih odlika jedne i druge vrste, pa obično preovlađuje osobina onoga petla od koga potiče kopilasti tetreb.

Poreklo se određuje po perju na grudima.

